

Ruže stablašice - uputstvo

O ružama stablašicama!

Ruže stablašice, latinski naziv *Rosa rugosa rubeus*, su veoma lepog i dekorativnog izgleda. One se nazivaju princezama među ružama. Zaista su prelepe i za njihov **uzgoj** ljudi se pretežno opredeljuju kako bi ulepšali svoje vrtove, životne prostore i okolinu. One svojim fantastičnim izgledom jednostavno dominiraju svuda gde god da se nalaze. Visina njenog stable iznosi od 40 pa čak i do 140 cm. Posle navršene treće godine života ruža stablašica zablistaće u punom sjaju i postati kraljica cveća u našem vrtu. **Vrste** ovih ruža koje postoje su uspravne i padajuće ruže stablašice.

Kalemljenje

Ruže stablašice su tako reći ruže koje se sastoje od tri različite vrste ruža. Jedna ruža daje koren ruži stablašici, za nju se zakalemi ruža koja će njenom stablu podariti dužinu i na kraju dolazi treća vrsta ruže koja joj daje potpunu lepotu.

Ruža stablašica mora se kalemiti na tri mesta na jednoj visini, kako bi krošnja stabla bila što gušća.

Kada imamo od jedne vrste tri mesta kalema to se, među ljudima koji gaje ruže naziva prva klasa ruže stablašice. Uvek će nam naše ruže lepše izgledati ukoliko to bude na većoj visini. Isto tako ruže stablašice mogu biti i manje visine. U tom slučaju se kaleme druge vrste, na primer mini ruže ili floribunde i druge. Kada su visoke ruže u pitanju najbolje i najlepše je kalemiti ruže puzavice, penjačice ili polu gole ruže.

Održavanje i nega ruža stablašica

Ruže stablašice ne zahtevaju nekakvu drugačiju negu od ostalih vrsta ruža. Razlikuje se možda jedino **zaštita od zime**, koju krošnja ove lepotice više zahteva. Krošnja se treba prekriti papirnom ili jutanom kesom. Njen kalem nalazi se dosta iznad samog nivoa zemlje i nema šta da je adekvatno zaštititi od mraza. Taj problem možemo rešiti slamom ili je jednostavno umotati džakom. Takođe postoji mogućnost da je unište jaki vetrovi, pa zbog toga zahtevaju obaveznu potporu za njeno stablo.

Kako vreme odmiče, tako će i njeno stablašice očvrnuti i postati pravo stablo, ova ruža biće kao manje drvo. Ona čak i tada bez obzira na debljinu stabla treba barem imati neku šipku koja će biti vezana za samo stablo. One ne zauzimaju previše mesta. Potreban im je jedan mali deo zemlje. Graciozno lepo će izgledati i u manjim baštama, a njeno **gajenje** takođe je moguće i u **saksijama**. Vole da budu na mestu na kome imaju dovoljno svetlosti i gde vetrovi nisu jaki.

Zalivanje ruža stablašica ne mora biti često, ali bi bilo bolje da bude obilnije. Najbolje ju je zaliti metodom kap po kap, a može i crevom direktno u podnožje biljke. Treba izbegavati zalivanje po listovima jer tako ćemo povećavati mogućnost za pojave mnogih bolesti.

Neke od bolesti koje je mogu zadesiti su:

Čađava ili zvezdasta pegavost, bolest listova ruže, javlja se početkom letana gornjoj strani lista, u obliku zvezdastih pega tamno smeđe boje Rđa ruža, jako opaka i podmukla bolest, jedino se može uočiti kada već listovi počnu otpadati. Može se pojaviti i kao narandžasta mrlja sa donje strane lista.

Plemenjača ruže, ovo je takođe bolest koja napada listove. Listovi odozgo budu žuti, a sa donje strane imaju sive pege.

Ruže stablašice takođe mogu napadati i štetočine kao što su grinje, crveni pauk ili zelena vaš. Ove lepotice se ne prehranjuju često. Na svakih tri do četiri godine treba ih dohraniti stajskim đubrivom. Da bi naše ruže bile zdrave moramo ih zaštititi od tih bolesti i štetočina. Od polovine aprila počecemo sa zaštitom, tačnije prskaćemo je na svakih 10 do 15 dana. Mlaz preparata koji kositimo mora da prekrije listove is a unutrašnje i sa spoljašnje strane. Ako bude kišnih dana u tom period prskanja, onda proces ponavljaći svakih 8 do 10 dana.

Sadnja i razmnožavanje ruža stablašica

Seme ruže stablašice, pre nego što započnemo proces sađenja, treba držati na nekom mračnom neosvetljenom mestu. Ne bi bilo loše i pokriti ga mokrom krpom. Ruže stablašice vole da borave na osunčanim mestima. Ne vole puno vlage, a nije dobro da se vlaga zadržava i zbog glivičnih oboljenja. Ukoliko nam je zemljište podvodno moramo sprovesti drenažu. To ćemo učiniti tako što ćemo prokopati kanale za odlazak vode.

Peskovito zemljište, ilovači ili pak glinovito zemljište pomešaćemo sa humusom, da bismo povećali mineralni sastav zemlje. Ruže stablašice uglavnom se sade pojedinačno. Prilikom vršenja sadnje ove vrste ruža postavimo odmah potporu za koju ćemo je blago povezati. **Razmnožavanje** ruža profesionalni uzgajivači vrše pretežno semenom, a u baštenskim uslovima razmnožavanje se najčešće vrši reznicama. Dok je opet kalemljenje pod koru jedan od najbržih metoda njihovog razmnožavanja.

Orezivanje ruža stablašica

Orezivanje treba da počne u toku prve godine u toku cvetanja. Prvo orezivanje se vrši na proleće. Tada se uklanjaju oštećene i izumrle grane. Na leto odstranimo precvetale cvetove. U jesen ćemo skratiti samo vrhove ruža kako bismo je zaštitili od predstojeće zime. **Rezidba** ruže stablašice je obavezna u jesen, kako sneg ne bi polomio njeno stablo. Glavne mladice treba skratiti na 20 do 25 cm, a bočne mladice na jednu trećinu njihove veličine. Padajuće vrste treba samo osloboditi starih suvih grana.